

DUYUSAL ANALİZDE KULLANILAN SKALALAR

Skalalar

- Duyusal özelliklerin yoğunluğunu/şiddetini ya da panelistlerin tercih derecesini saptamak amacıyla kullanılır.
- Çeşitleri;

Puanlama skalaları

Kategori skalaları

Grafik skalalar

Hedonik skalalar

Yüz skalaları

Puanlama Skalaları

- Puanlama testlerinde kullanılır.
- Kalite ile ilgili puanlamada puanların karşılıkları;

■ Mükemmel	9
■ Çok iyi	8
■ İyi	7
■ İyinin altı, ortanın üstü	6
■ Orta	5

■ Ortanın altı, kötünün üstü	4
■ Kötü	3
■ Çok kötü	2
■ Son derece kötü	1

Kategori Skalaları

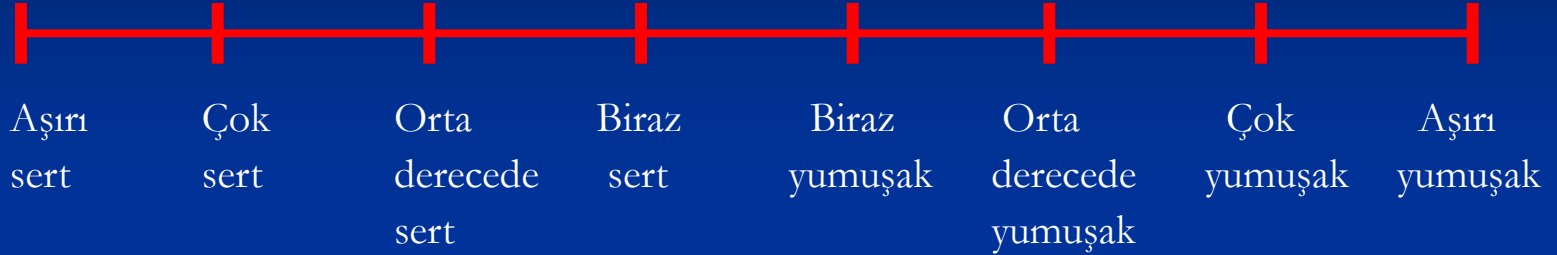
- İki türü vardır;
 - İki yönlü-bipolar skalalar
 - Tek yönlü-unipolar skalalar

Kategori Skalaları

- İki yönlü-bipolar skalalar
 - İki farklı, ancak birbiriyle ilişkili gıda özelliğine ait tanımlamalar yoğun olarak skalanın iki ucunda yer alır.
 - Skalanın ortasına gidildikçe özelliğin yoğunluğu azalır.

Kategori Skalaları

■ İki yönlü-bipolar skalalar

↑
Numerik iki yönlü skala

Kategori Skalaları

- Tek yönlü-unipolar skalalar
 - Tek bir duyusal özelliğın yoğunluğuna göre derecelendirme yapılır.

Grafik Skalalar

- Duyusal özelliğın yoğunlukları kategoriler halinde değil de tek bir çizgi üzerinde “yok” tan “çok kuvvetli” ye doğru artacak şekilde belirtilir.

- Söz konusu özelliğın yoğunluğının algılandığı noktanın işaretlenmesi istenir.

Grafik Skalalar

- Belirli bir kategoride sınırlı kalınmaması bir avantajdır.
- Panelist tarafından işaretlenen bölümün uzunluğunun toplam uzunluğa oranı değerlendirilerek hesaplama yapılır.
- Skala kullanımında panelistlerin çok iyi eğitimmeleri gerekir.

Hedonik Skalalar

- Panelistlerin tercih ya da beğenme/beğenmeme durumları değerlendirilir.
- Daha çok eğitilmemiş panelistler için uygulanır.
- Çocuklar ya da eğitimsiz panelistler (genellikle tüketici panellerinde) için genelde yüz ya da diğer şekilli skalalar kullanılır.

Hedonik Skalalar

5'li hedonik skala

- Çok beğendim
- Beğendim
- Orta derecede beğendim
- Az beğendim
- Hiç beğenmedim